

DEÁK FERENC
MAGYAR NYELVI ÉS SZÖVEGÉRTÉSI
VERSENY
5.évfolyam
2019. november 13.

KÓDSZÁM:

In memoriam Weöres Sándor

Vannak szavak, melyeket Weöres Sándor lefoglalt magának, akaratlanul is. A galagonyát például biztosan; és a bóbítát és a zabszalmát, és azt, hogy piros láz vagy azt, hogy piros ruhában. Úgy, ahogy Petőfi az alföldet, Ady a héját meg a nászt, vagy Vörösmarty azt, hogy rendületlenül. Nehéz életművéről bármit is mondani: megköt a gazdagsága, az a kimeríthetetlen áradás, amit neve felidéz.

*„Én is mozdulatlan akarok táncolni,
Csillagok, csillagok!”*

Weöres Sándor 1913. június 22-én született. Egy költői nevű falucskában nőtt föl, melyet egyik versében így becéz: „kis Csöngém”. Itt ismerte meg a mezei életet. Először elvagyott, aztán szüntelen visszavagyott. „Mit ott átéltem, ahhoz mérten / most minden élmény törpe nékem” – szól a *Gyerekkor* konklúziója. Itt nyíltak ki szemei, szíve-lelke a lét csodáira. Itt került barátságba a teremtett világgal. Tudta, milyen a Nap vendégének lenni, ízlelgette a „méz-izü” Holdat. A lenyugvó Napot „az ég piros bikájának” látta olykor, de tudta, hogy igazából piktor, a Hold pedig szobrász. Ismerte a viruló vetéseket, megfigyelte a „hegedű-lábú” tücsköt, megleste a fehér leány táncát a réten, látta, hogyan kuszálják a szarvasok szarvai a kék eget.

„Te, drága csodagyermek, úgy játszol nyelvünk zongoráján, mint kevesen” – írta a tizenhat éves Weöres Sándornak Kosztolányi Dezső. Gyarmati Fanni egy helyen így jellemezte naplójában: „furcsa kis figura ő, félig ember, félig manó”. Ez a furcsa csodagyerek-manó végestelen-végig játszott és játékra hívott. Van-e, aki ne tudná idézni kapásból néhány sorát?

<https://www.magyarKurir.hu/hirek/-mind-elmegyunk-in-memori-am-weores-sandor>

Weöres Sándor: Bóbita

Bóbita, Bóbita táncol,
Körben az angyalok ülnek,
Béka hadak fuvoláznak,
Sáska hadak hegedülnek.

Bóbita, Bóbita játszik,
Szárnyat ígéz a malacra,
Ráül, ígér neki csókot,
Röpteti és kikacagja.

Bóbita, Bóbita épít,
Hajnali ködfal a vára,
Termeiben sok a vendég,
Törpe király fia, lánya.

Bóbita, Bóbita álmos,
Elpihen őszi levélen,
Két csiga őrzi az álmát,
Szunnyad az ág sűrűjében.

Szövegértési feladatok (40 pont)

1. Adj két szóból álló címet a versnek úgy, hogy az eredeti kifejezés ne szerepeljen benne!

.....

2	
---	--

2. Magyarázd meg a szövegből vett kifejezéseket saját szavaiddal!

„minden élmény törpe nékem”:

„az ég piros bikája”:

„hegedű-lábú tücsköt”:

elvágyódás:

4	
---	--

3. Hogyan képzeled el Bóbitát a vers alapján? A következő illusztrációk közül melyik felel meg az általad elképzeltnek? Válaszodat két összefüggő mondatban indokold!

A kép:

B kép:

2	
---	--

4. Válaszolj a szöveg alapján az alábbi kérdésekre!

- a) Mikor írta Kosztolányi elismerő szavait Weöres Sándornak? .....
- b) Sorolj fel három szót, melyet Weöresnek tulajdonítunk! .....
- c) Mi jellemezte Weöres szülőfalujához való viszonyát? .....
- d) Miért nevezte Gyarmati Weörest „furcsa kis figurának”? .....

7	
---	--

5. Igaz vagy hamis az állítás? Írd az állítások után az I vagy H betűt! A hamis állításokat javítsd ki a szöveg segítségével!

- a) Weöres a fővárosban került barátságba az őt körülvevő világgal.
- b) Weöres költészetét a játékosság jellemezte.
- c) A Bóbita című versben vannak rímek.
- d) Weöres életművét gazdagság jellemzi.
- e) A versben nagyobb szerep jut a valóságos elemeknek, mint a képzelet játékának.

7	
---	--

6. Nevez meg négy témát, amelyről a Bóbita című vers szól!

.....
.....
.....
.....

4	
---	--

7. Milyennek képzeled Weöres Sándort az olvasott szövegrészlet alapján? Véleményedet három mondatban fogalmazd meg!

.....
.....
.....

3	
----------	--

8. Fogalmazz meg két igaz és két hamis állítást a megadott kifejezések és az olvasott szövegrészlet, valamint vers segítségével!

- a) mezei élet: .....
- b) mesebeli alakok: .....
- c) galagonya: .....
- d) zeneiség, ritmus: .....

4	
----------	--

9. Írj két érvet, gondolatot amellet, hogy Weöres Sándor Bóbita című verse gyermekeknek szól!

- 1. érv: .....
- 2. érv: .....

2	
----------	--

10. Folytasd a verset! Írj egy négysoros ötödik versszakot, mely kapcsolódik a Bóbita című vershez!

.....
 .....
 .....
 .....

5	
----------	--

40	
-----------	--

Helyesírási feladatok (40 pont)

1. Állítsd betűrendbe a szövegből vett szavakat!

mérten, most, minden, megfigyelte, manó, magának, mozdulatlan, mezei, méz, malacra

- 1. ...., 2. ...., 3. ....,
- 4. ...., 5. ...., 6. ....,
- 7. ...., 8. ...., 9. ....,
- 10. ....

10	
-----------	--

2. Válaszd el a szövegből vett szavakat a szótagolás szabályai szerint!

lefoglalt   kimeríthetetlen   csillagok   visszavágyott   szunnyad

5	
---	--

3.Összekeveredtek a betűk. Találd ki a szavakat!

LÖFALD:

ATRSÁGBÁ:

ARIFGU:

IBTÓBA:

GYOKNALA:

5	
---	--

4.Alakítsd át az igekötős igéket úgy, hogy felszólítást fejezzenek ki! A ragozáson, a számon és személyen ne változtass!

kijelentő mód	felszólító mód
lefoglal	
felidézünk	
kinyílik	
megfigyeled	
ráülsz	

5	
---	--

5. Egészítsd ki a szavakat a megfelelő magánhangzóval! Ha a rövid magánhangzót választod, akkor a pontozott vonalra írd 1-est, ha a hosszút akkor 2-est!

i-í ny...ltak, sz...vem, h...vott, k...mer...thetetlen

ö-ő k...lt...i, el...sz...r, ...rzi

u-ú fal...cska, f...rcsa, akaratlan...l, j...ni...s

15	
----	--

40	
----	--

Összpontszám:

80	
----	--

Készítette: Rónai Adrienn